	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Навчально-науковий інститут української філології та журналістики Кафедра англійської мови **Силабус освітньої** **компоненти** **«Навчальна педагогічна практика з англійської мови»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Навчальна педагогічна практика з англійської мови
Викладачі	Никитюк Світлана Іванівна, старший викладач кафедри англійської мови
Профайл викладачів	http://ang.kpnu.edu.ua/ 2019/11/28/nykytiuk-svitlana-ivanivna/
E-mail:	Корпоративна поштова скринька: nykytyuk@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25209
Консультації	Формат: індивідуальні, групові Позаурочний час проведення, уточнюється зі здобувачами Відповідно до навчального плану проводяться в аудиторіях 303, 302 центрального корпусу КПНУ, платформа MOODLE

2. Анотація до курсу

Програма навчальної педагогічної практики з англійської мови належить до дисциплін професійної підготовки (обов'язкова) та увідповіднюється з освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)» спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Практика входить до циклу дисциплін професійної підготовки.

3. Мета і завдання курсу

Мета навчальної педагогічної практики з англійської мови – підготувати здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до самостійного і цілісного виконання функцій учителя англійської мови та класного керівника ЗЗСО за спеціальністю.

Завдання навчальної педагогічної практики з англійської мови:

1. Розвиток і вдосконалення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальнопедагогічних умінь та навичок, набутих під час навчальних занять у ЗВО.

2. Застосування та поглиблення знань, набутих у процесі теоретичного навчання в університеті, інтеграція знань із дисциплін професійної підготовки та вибіркових освітніх компонентів.

3. Забезпечення практичного пізнання здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу.

4. Виховання у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти потреби до саморозвитку та самовдосконалення шляхом поновлення теоретичних знань і творчого їх застосовувати у практичній діяльності.

5. Формування вмінь проводити уроки та позакласні заходи з фаху, використовуючи сучасні методи і прийоми, сучасні педагогічні технології в організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

6. Сприяння формуванню особистого стилю викладання.

7. Ознайомлення з формами виховної роботи в школі. Розвиток уміння здійснювати виховну роботу.

8. Формування навичок здійснення педагогічної діяльності згідно з вимогами статуту та правилами внутрішнього розпорядку ЗЗСО.

9. Вивчення документації ЗЗСО.

Перед проходженням практики здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мають опанувати такі навчальні дисципліни: «Психологія», «Педагогіка», «Лексикологія англійської мови», «Лінгвокраїнознавство», «Стилістика англійської мови», «Методика навчання англійської мови».

4. Перелік визначених компетентностей, здобутих під час проходження Навчальної педагогічної практики з англійської мови

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність реалізувати свої права та обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного й демократичного) суспільства та необхідністю його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 03	Здатність до самоорганізації, самостійного вирішення проблемних ситуацій, швидкої адаптації в нових умовах, оптимального розв’язання професійних завдань; вміння адекватно розподіляти час; здатність проявляти ініціативу.
ЗК 04	Уміння працювати в команді; здатність до високоефективного міжособистісного спілкування; вміння розвивати лідерські якості.
ЗК 05	Здатність до усної та письмової комунікації державною та іноземною мовами.
ЗК 07	Уміння здійснювати аналіз та синтез, проводити логічні операції, розвивати абстрактне мислення.

ЗК 08	Здатність розуміти закономірності розвитку суспільно-історичного процесу та предметної галузі, проводити наукові дослідження, вміння оперувати науковою термінологією, оцінювати результати пошукової діяльності, робити наукові висновки та узагальнення.
ЗК 09	Уміння застосовувати теоретичні знання на практиці, здатність розвивати й удосконалювати практичні вміння та навички.
ЗК 10	Уміння проявляти креативність у вирішенні професійних завдань; дотримуватися принципів професійної етики та правил академічної доброчесності; застосовувати гнучкість мислення і відкритість у реалізації мовно-літературних компетентностей.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01.3	Здатність чітко та вільно вести бесіду англійською мовою з дотриманням фонетичних, просодичних, лексичних, стилістичних, орфоепічних та граматичних норм.
СК 01.4	Здатність розуміти усне англійське мовлення та реагувати на нього за умови здійснення спілкування стандартною англійською мовою та використовувати її у професійній діяльності.
СК 02.4	Здатність вільно оперувати загальнонауковою, методичною та мовознавчою термінологією для розв'язання професійних завдань.
СК 02.5	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки**.**
СК 02.6	Здатність аналізувати, систематизувати та прогнозувати певні лінгвальні явища; розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові.
СК 02.7	Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовну мовну і мовленневу кометентності під час фахової і міжособистісної комунікації, застосовувати різноманітні засоби мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.
СК 02.8	Здатність аналізувати та продукувати тексти різних стилів і жанрів українською та англійською мовами, застосовуючи це вміння під час навчання здобувачів освіти.
СК 02.10	Здатність вільно й ефективно використовувати англійську мову в усній і писемній формі, у різних жанрово-стильових різновидах у процесі навчання англійської мови.
СК 04.1	Здатність моделювати зміст навчання з української мови і літератури та англійської мови відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.
СК 04.2	Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей.
СК 04.6	Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів з української мови і літератури та англійської мови на засадах компетентнісного підходу.

СК 07.2	Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
СК 08.1	Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.
СК 08.3	Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами
СК 09.3	Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
СК 12	Здатність планувати освітній процес та прогнозувати його результати.
СК 13.1	Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів.
СК 13.2	Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.
СК 15.1	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

Програмні результати навчальної педагогічної практики:

ПРН 01	Знати сучасні філологічні та дидактичні засади навчання української мови та літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 02	Знати вікові особливості учнів, їхню психологію і закономірності їх розвитку.
ПРН 03	Вміти організовувати освітній процес для учнів із особливими потребами.
ПРН 04	Вміти ефективно застосовувати сучасні методи і прийоми організації освітнього процесу і досягати високих результатів навчання.
ПРН 05	Вміти вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.
ПРН 06	Володіти формами й методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.
ПРН 07	Вміти ефективно організовувати комунікацію з колегами, учнями та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.
ПРН 08	Знати мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української та англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 09	Знати принципи, технології й прийоми створення усних і писемних текстів українською мовою, англійською мовою різних стилів, жанрів і типів мовлення, вміти редагувати різні тексти, володіти основами професійної мовленнєвої культури.
ПРН 10	Знати специфіку перебігу літературного процесу в Україні та світового літературного процесу в культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.
ПРН 11	Пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, англійської мови.
ПРН 12	Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
ПРН 15	Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 16	Проєктувати й проводити на належному рівні уроки української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 17	Уміти творчо використовувати різні теорії й досвід (український, міжнародний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.
ПРН 18	Вміти застосовувати профільні знання у розробці уроків, проєктувати зміст уроків української мови і літератури, англійської мови, пізнавальну діяльність закладів освіти, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проєктування цілісного освітнього процесу; здійснювати самоаналіз ефективності уроків української мови і літератури, англійської мови.
ПРН 19	Володіти основами професійної мовленнєвої культури, створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною (англійською) мовами.
ПРН 20	Проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.
ПРН 21	Відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

5. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проходження навчальної педагогічної практики з англійської мови на базі закладів загальної середньої освіти м. Кам'янця-Подільського, з якими укладено договори про проходження практики.

Дистанційне комунікування учасників освітнього процесу під час проведення навчальної педагогічної практики з англійської мови з використанням технологій дистанційного навчання може здійснюватися через модульне об'єктноорієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE, електронну пошту (зокрема,

корпоративну), месенджери (Viber, Skype та ін.), платформи для проведення відеоконференцій (Zoom, Google Meet та ін.) тощо.

6. Обсяг виробничої педагогічної практики з англійської мови

Найменування показників	Характеристика практики
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	4-й/ 2024-25 н.р.
Семестр	7-й
Кількість кредитів ЄКТС	4,5
Загальний обсяг годин	135
Самостійна та індивідуальна робота	135
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: психологія, педагогіка, практика усного та писемного мовлення англійської мови, основи практичної граматики і фонетики англійської мови, теоретичний курс англійської мови, методика навчання англійської мови та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Проходження практики не передбачає технічного забезпечення, однак можливе використання технічного забезпечення, наявного на базах практики. Передбачається застосування модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE.

9. Політика курсу

Перебування на базі практики. Очікується, що здобувачі перебуватимуть щодня у визначеному закладі загальної середньої світи. Під час практики і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/aIqb9CF) та бази практики (закладів загальної середньої освіти), етичних норм поведінки, правил охорони праці та виробничої санітарії.

Не допускається залишати місце навчальної педагогічної практики з англійської мови без дозволу керівника практики від бази практики та від університету.

Очікується, що здобувачі дотримуватимуться термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної педагогічної практики з англійської мови. За несвоєчасно оформлені та подані на перевірку матеріали практики, невиконані індивідуальні завдання практики (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач виконав визначені завдання практики менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися в заклад загальної середньої освіти, а мобільні телефони використовуватимуть лише з освітньою метою (за потреби).

Під час організації занять та консультацій з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/4TiCHkS) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/vTiVowX).

Очікується, що звітні матеріали практики здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час виконання завдань практики заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, бази практики, фахових кафедр та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з керівником практики від фахової кафедри. Спілкування з керівником від фахової кафедри здійснюється під час проходження навчальної педагогічної практики з англійської мови (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо) та в консультаційний час. Очікується, що здобувачі будуть брати активну участь у дискусіях щодо обговорення особливостей організації освітнього процесу з англійської мови в 5-9 класах закладів загальної середньої освіти. Викладачі за вимогою здобувачів проводять офлайнові та онлайнові консультації.

10. Схема курсу

№ з/п	Зміст роботи	Форми й методи організації діяльності	Форма звіту
1	2	3	4
1.	Настановна конференція.	Участь у настановній конференції.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
2.	Вступна консультація з керівником практики від фахової кафедри.	Участь у консультації.	Фіксування інформації в щоденнику практики.

3.	Знайомство з адміністрацією закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО) та вчителями англійської мови.	Бесіда з представниками адміністрації ЗЗСО та вчителями англійської мови.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
4.	Ознайомлення зі специфікою освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти (основними напрямами роботи ЗЗСО, завданнями на поточний навчальний рік; шкільною документацією; та ін.).	Бесіда з представниками адміністрації ЗЗСО. Закріплення за вчителем англійської мови.	Опис у щоденнику практики структури ЗЗСО, її основних завдань на поточний навчальний рік, основних видів шкільної документації, та ін.
5.	Ознайомлення з наповненням офіційного сайту закладу загальної середньої освіти.	Аналіз офіційного сайту ЗЗСО.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
6.	Знайомство з учителем англійської мови, за яким закріплений здобувач-практикант.	Бесіда з учителем української мови і літератури.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Укладання відомостей про вчителя англійської мови.
7.	Ознайомлення з розкладом уроків учителя англійської мови.	Аналіз розкладу уроків учителя англійської мови.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
8.	Визначення календарного графіка проходження практики.	Складання календарного графіку проходження практики.	Заповнювання календарного графіку проходження практики, розміщеного в щоденнику практики.
9.	Ознайомлення з бібліотекою бази практики.	Відвідування бібліотеки ЗЗСО.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
10.	Ознайомлення з організаційним забезпеченням освітнього процесу з англійської мови.	Аналіз навчальних програм з англійської мови, календарно-тематичного планування.	Фіксування інформації в щоденнику практики щодо аналізу навчальної програми з англійської мови, за якою працює вчитель-словесник у щоденнику практики.
11.	Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу з англійської мови.	Аналіз шкільних підручників англійської мови, зокрема укладеними за принципами Нової української школи.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Аналіз шкільних підручників з англійської, за якими працює вчитель-словесник

			стосовно вивчення розділів / тем.
12.	Відвідування кабінету англійської мови.	Ознайомлення й аналіз методичних матеріалів шкільного кабінету англійської мови, ознайомлення з наявними навчальними й навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, довідковою літературою, словниками тощо.	Опис змісту кабінету в щоденнику практики.
13.	Ознайомлення з документацією вчителя англійської мови (журнал, календарно- тематичне планування, плани-конспекти уроків, план позакласної роботи з англійської мови, плани / сценарії позакласних заходів).	Аналіз шкільного журналу (зокрема, електронного), з'ясування специфіки його заповнення. Аналіз календарно-тематичного планування, планів-конспектів уроків, плану позакласної роботи та ін.).	Фіксування інформації в щоденнику практики.
14.	Ознайомлення із завданнями, змістом, формами і методами роботи учителя англійської мови.	Бесіда з учителем англійської мови для вивчення особливостей роботи вчителя в сучасних умовах реалізації освітнього процесу, зокрема стосовно навчання учнів із особливими освітніми потребами.	Запис у щоденнику змісту бесіди та результатів спостереження.
15.	Спостереження за роботою учителя англійської, зокрема стосовно навчання учнів із особливими освітніми потребами.	Відвідування уроків англійської мови, позакласних заходів, бесіди з учителем та ін. Спостереження за методами й прийомами навчання й оцінювання досягнень учнів, реалізацією сучасних підходів і принципів навчання.	Запис у щоденнику практики результатів спостереження. Написання аналізу уроків англійської мови, позакласних заходів з англійської мови (за умови його проведення вчителем під час практики).
16.	Вивчення особливостей упровадження на уроках англійської мови інноваційних методів навчання, нових педагогічних технологій, зокрема (за можливості)	Аналіз особливостей упровадження на уроках англійської мови інноваційних методів навчання, нових педагогічних технологій.	Фіксування інформації в щоденнику практики.

	технологій дистанційного навчання.		
17.	Допомога вчителеві у виготовленні дидактичних матеріалів з англійської мови та їх самостійне виготовлення для поповнення навчально-методичного забезпечення шкільного кабінету.	Виготовлення дидактичних матеріалів або допомога вчителеві для кабінету англійської мови.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Виготовлені дидактичні матеріали.
18.	Ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів з англійської мови, зокрема в умовах реалізації принципів Нової української школи.	Аналіз наявних критеріїв оцінювання. Спостереження за оцінюванням навчальних досягнень учнів 5-9 класів з англійської мови, зокрема учнів із особливими освітніми потребами.	Запис у щоденнику практики результатів спостереження. Фіксування у щоденнику особливостей оцінювання начальних досягнень учнів 5 класів.
19.	Ознайомлення з перевіркою вчителем робіт учнів з англійської мови та робочих зошитів.	Аналіз перевірки вчителем-робіт учнів з англійської мови та робочих зошитів.	Запис у щоденнику практики результатів спостереження.
20.	Допомога вчителеві в перевірці та /або самостійна перевірка окремих робіт учнів з англійської мови та робочих зошитів.	Перевірка практикантом окремих робіт учнів із англійської мови та робочих зошитів.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
21.	Спостереження за проведенням учителем індивідуальної роботи з англійської мови зі здобувачами загальної середньої освіти (консультації, робота з учнями, які мають різний рівень навчальних досягнень, учнів із особливими освітніми потребами та ін.) та /або самостійне проведення індивідуальної роботи з учнями.	Участь у проведенні вчителем індивідуальної роботи з учнями та /або самостійне її проведення.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
22.	Надання допомоги вчителю англійської мови в підготовці до проведення уроків і позакласних заходів.	Добір системи вправ і завдань, виготовлення роздавального матеріалу, підготовка презентацій та ін.	Фіксування в щоденнику практики.
23.	Написання планів-конспектів пробних уроків англійської мови.	Укладання планів-конспектів уроків.	Фіксування в щоденнику практики. Плани-конспекти уроків.
24.	Проведення (за змоги) фрагментів пробних уроків англійської мови.	Розроблення фрагментів пробних уроків англійської мови.	Фіксування в щоденнику практики. Плани-конспекти

			фрагментів пробних уроків англійської мови.
25.	Виготовлення дидактичних матеріалів та наочності з англійської мови і літератури для укладених пробних уроків англійської мови.	Самостійне виготовлення дидактичних матеріалів та наочності.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Виготовлені дидактичні матеріали та наочність.
26.	Участь у проведенні позакласної роботи з англійської мови, факультативних занять і курсів за вибором (за змоги).	Відвідування й спостереження за організацією позакласної роботи з англійської мови, проведенням факультативних занять і курсів за вибором.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Написання аналізу позакласних заходів з англійської мови, факультативних занять і курсів за вибором.
27.	Відвідування уроків інших учителів англійської та вчителів шкільних предметів, показових уроків, що проводяться під час практики.	Відвідування уроків.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
28.	Участь у шкільних виробничих нарадах, засіданнях методичного об’єднання вчителів англійської мови тощо (за умови проведення під час практики).	Відвідування нарад та інших заходів на базі практики.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
29.	Участь у методичних нарадах або консультаціях, що проводять керівники практики від фахових кафедр тощо.	Відвідування методичних нарад або консультацій.	Фіксування інформації в щоденнику практики.
30.	Аналіз передового педагогічного досвіду вчителя англійської мови.	Вивчення досвіду роботи вчителя. Ознайомлення з портфоліо вчителя, його сайтом / блогом / інтернетною сторінкою.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Укладання відомостей про вчителя англійської мови.
31.	Участь у вебінарах, конференціях, круглих столах, підвищенні кваліфікації та інших заходах, що відбуваються в період навчальної практики.	Відвідування методичних заходів.	Фіксування інформації в щоденнику практики. Сертифікат / довідка (або інший підтверджувальний документ).
32.	Систематичне ведення записів у щоденнику практики.	Записи в щоденнику практики.	Щоденник практики.
33.	Підготовка звітних матеріалів практики.	Оформлення звітних матеріалів.	Щоденник практики, звіт та інші звітні матеріали.
34.	Захист звіту про навчальну практику. Підбиття підсумків. Залік.	Звіти здобувачів про виконання завдань практики.	Звіт здобувача про навчальну практику.

Здобувачі вищої освіти під час навчальної практики здійснюють свою діяльність відповідно до календарного графіку проходження навчальної практики. Календарний графік проходження практики поданий у щоденнику практики. Складниками календарного графіку є основні види роботи здобувача-практиканта, які він здійснює відповідно до змісту навчальної фахової практики. Поточні доручення в графіку не фіксують.

Календарний графік проходження практики потрібно скласти так, щоб він був конкретним робочим планом здобувача-практиканта для його щоденної роботи.

Перебіг навчальної педагогічної практики з англійської мови і результати роботи фіксуються у щоденнику практики. У кінці практики кожен здобувач звітує про виконану роботу й подає у визначений термін звітні матеріали, укладені в теку.

Вітається підготовка здобувачем вищої освіти презентації звіту про проходження навчальної педагогічної практики з англійської мови, оформленої за допомогою програм PowerPoint, Google Slides, Canva, Prezi, Keynote, Piktochart, SlideDog, FlowVella, PowToon та ін.

Здобувачі вищої освіти у звітних матеріалах навчальної педагогічної практики з англійської мови можуть подавати (за наявності) сертифікати / довідки або інші підтверджувальні документи про участь у вебінарах, конференціях, круглих столах, підвищенні кваліфікації та інших заходах, що відбуваються в період навчальної практики.

Обсяг звітної документації

1. Щоденник навчальної педагогічної практики
2. Звіт навчальної педагогічної практики, підписаний практикантом.
3. Профіль групи (1).
4. Виконані завдання Guided Observation (4).
5. Плани-конспекти 2 фрагментів уроків із розробленими матеріалами (3 microteachings)

11. Методи навчання і форми оцінювання

Методами навчання під час навчальної педагогічної практики з англійської мови є: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, мозкова атака, аналіз організаційно-методичного, навчально-методичного й інформаційного забезпечення освітнього процесу з англійської мови в закладі загальної середньої освіти, аналіз системи вправ / завдань, використаних на уроках англійської мови, та їх добір, спостереження за уроками та позакласними заходами, розв’язання педагогічно-методичних задач, спостереження за методами й прийомами навчання й оцінюванням досягнень учнів, аналіз особливостей упровадження на уроках англійської мови інноваційних методів навчання, нових педагогічних технологій, виготовлення дидактичних матеріалів і наочності, участь у проведенні вчителем-словесником індивідуальної роботи, вивчення досвіду роботи вчителя, ознайомлення з портфоліо вчителя, його сайтом / блогом / інтернетною сторінкою, відвідування й спостереження за організацією позакласної роботи з англійської мови; консультації з керівниками практики, співбесіда, оформлення матеріалів практики та подання їх для оцінювання керівникам практики від університету; захист звітів про проходження практики; залік.

Аналіз діяльності практикантів під час навчальної педагогічної практики та їх робочої документації здійснюють керівники практики від Університету.

Поточний контроль передбачає такі заходи:

– облік відвідування здобувачами вищої освіти практики на базі її проходження;

– регулярний контроль за виконанням програми практики;

– консультування щодо виконання завдань практики та оформлення документації практики.

Підсумковий контроль передбачає такі заходи:

– перевірка документації практики;

– захист звітів з практики;

– оцінювання поданих матеріалів практики (залік).

Під час оцінювання враховують якість та рівень виконаних завдань — репродуктивний, інтерпретативний, творчий. Оцінюють ведення документації практики, виконання доручень керівників від бази практики.

Результати проходження здобувачами вищої освіти практики обговорюються на засіданнях кафедри англійської мови та ради навчально-наукового інституту української філології та журналістики.

Форма підсумкового контролю з навчальної педагогічної практики з англійської мови – залік.

12. Підбиття підсумків навчальної педагогічної практики

Підсумки практики підбивають за такими етапами:

1. Перевірка і оцінювання матеріалів практики.

2. Захист навчальної педагогічної практики перед комісією, яка спеціально створюється на факультеті іноземної філології.

Звіт із практики здобувачі вищої освіти захищають перед комісією, призначеною завідувачем випускової кафедри і керівником практики навчально-наукового інституту української філології та журналістики. До складу комісії (не менше трьох осіб) входять керівники практики від фахових кафедр університету та (за можливості) керівники практики від бази практики, а також викладачі дисциплін професійної підготовки. Комісія оцінює результати навчальної фахової практики здобувачів вищої освіти в терміни, визначені відповідним наказом ректора про проведення практики здобувачів вищої освіти впродовж десяти календарних днів після завершення практики.

До захисту навчальної педагогічної практики перед комісією, яка спеціально створюється на факультеті, допускаються здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які виконали програму практики; були позитивно оцінені вчителями-предметниками та класними керівниками; подали необхідну документацію, що була перевірена на час захисту керівниками практики від Університету.

Засідання комісії із захисту навчальної педагогічної практики відбувається не пізніше як через 10 днів після завершення практики[1].

Основною формою звітності здобувача вищої освіти про проходження навчальної фахової практики є письмовий звіт, який оформлюють відповідно до визначених вимог.

Письмовий звіт та інші документи, передбачені робочою програмою навчальної педагогічної практики з англійської мови, здобувач вищої освіти подає на рецензування керівнику практики від фахової кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від фахової кафедри звіт у друкованому варіанті подають на захист.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми навчальної педагогічної практики з англійської та індивідуальних завдань, висновки і пропозиції тощо. Звіт підписує здобувач вищої освіти.

---

[1] Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної здобуття вищої освіти відповідно до графіку захист практики може здійснюватися не пізніше як через 10 днів від початку заліково-екзаменаційної сесії після завершення виробничої практики.

Звітні матеріали навчальної педагогічної практики з англійської мови здобувачів вищої освіти (шоденник і звіт) зберігаються на фахових кафедрах упродовж трьох років.

Порядок захисту практики:

а) голова комісії надає слово здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для короткого повідомлення про те, у якому ЗЗСО і як проходила практика, про труднощі, які виникали протягом практики; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти висловлює пропозиції про поліпшення виробничої практики;

б) керівник практики від фахової кафедри уточнює окремі моменти звіту, ставить запитання з теорії та методики проведення уроків і позакласних заходів;

г) голова комісії звертається до членів комісії та всіх присутніх з пропозицією взяти участь в обговоренні звіту практиканта.

Комісія вирішує питання про оцінку навчальної педагогічної практики кожного здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оформлює відповідні документи (звіти, залікові книжки, заліково-екзаменаційні відомості), оголошує оцінки практикантам. Загальна оцінка роботи кожного здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є комплексною і враховує всі сторони діяльності, вона не є середнім арифметичним суми оцінок усіх видів роботи, а визначається на основі обговорення і погодження думок усіх керівників з практики.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка та погоджених із базою практики. Здобувача вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано» за результатами захисту звіту про практику, відраховують із закладу вищої освіти за невиконання освітньо-професійної програми.

Оцінку за практику вносять до відомості обліку успішності здобувача вищої освіти, залікової книжки / індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти за підписом голови комісії, якого призначає завідувач випускової кафедри з досвідчених науково-педагогічних працівників — керівників практики.

Захист навчальної педагогічної практики протоколюється.

13. Система оцінювання та вимоги
Загальний розподіл балів за навчальну педагогічну практику

1.	Аналітичні робочі записи в щоденнику практики.	25 балів
2.	Участь в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики.	10 балів
3.	Виконання індивідуальних завдань практики: a) Профіль групи b) Виконання завдань Guided Observation	50 балів

	c) Планування і проведення фрагментів уроків (із розробленими	
4.	Написання звіту про навчальну педагогічну практику.	5 балів
5.	Захист навчальної педагогічної практики.	10 балів
	Разом	**100 балів**

Критерії оцінювання індивідуальних завдань практики з англійської мови (50 балів)

1) профіль групи – 2 бали (повністю заповнений профіль – 2 бали; неповністю – 1 бал; незаповнений – 0 балів);

2) 4 завдання Guided Observation – 8 балів. Кожне завдання максимально оцінюється у 2 бали:

2 бали – таблиця заповнена чітко та повністю; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що здобувач вищої освіти має ґрунтовні знання теорій навчання та вивчення мови, а також володіє методичними поняттями;

1 бал – таблиця заповнена повністю проте з огріхами змістового та технічного характеру; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що здобувач вищої освіти має низькі знання теорій навчання та вивчення мови, а також не володіє методичними поняттями;

0 балів – завдання невиконані.

3) Розроблені та проведені два фрагменти уроків (2 microteachings) для навчальної групи (класу) відповідно до розкладу та профілю групи (див. п.1) у період практики тривалістю у 20 хв. за структурою: Main aim, Subsidiary aim, Personal aim (Timing, Procedure, Stage Aims, Aids and Materials, Interaction Patterns) – 20 балів/1 microteaching (разом 40 балів):

- 4 бали: урахування взаємозв'язку між структурними компонентами уроку (часом, процедурою, цілями етапів, навчальними матеріалами та способами взаємодії)

- 4 бали: урахування різних способів взаємодії учнів;

- 4 бали: прослідковувано комунікативний підхід до навчання;

- 4 бали: доцільне використання засобів навчання, включно з ІКТ;

- 4 бали: відповідність цілей фрагменту заняття його змісту та процедурі.

Критерії оцінювання щоденника практики (25 балів)
і звіту про навчальну педагогічну практику (5 балів)

	Критерії оцінювання
високий рівень 23−25 б. /	Здобувач вищої освіти дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно й регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; вправно формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, теоретичні завваги підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами та аналізом різних методичних

4,5–5 б.[2]	ситуацій, які виникали під час організації освітнього процесу, висловлює свої пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) є цілісним, послідовним і несуперечливим; висловлювання органічні, пов'язані із сформульованими висновками, аргументами й прикладами; записи відзначаються багатством слововживання й дотриманням норм сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності та подає вчасно звітну документацію.
достатній рівень 19–22 б. / 3,8–4,4 б.	Здобувач вищої освіти дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно й регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, теоретичні аспекти переважно підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами, однак подеколи відсутній аналіз методичних ситуацій, які виникали під час організації освітнього процесу, не завжди висловлює власні пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; переважно послуговується нормативною термінологією освітньої галузі та термінологічним апаратом методики навчання англійської мови, однак трапляються окремі помилкові терміновживання; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) є цілісним, послідовним і несуперечливим; висловлювання органічні, пов'язані із сформульованими висновками, аргументами й прикладами. У матеріалах практики наявні поодинокі орфографічні, пунктуаційні й стилістичні помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності та подає вчасно звітну документацію.
середній рівень 15–18 б. / 3,8–4,4 б.	Здобувач вищої освіти частково дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно, але не надто регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, недостатньо повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, однак теоретичні аспекти не завжди підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами, немає аналізу методичних ситуацій, які виникали під час організації освітнього процесу, не завжди висловлює власні пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; наявні порушення у послуговуванні нормативною термінологією освітньої галузі та термінологічним апаратом методики навчання англійської мови; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) не завжди цілісний, послідовний і

[2] Через скісну подано бали за оцінювання щоденника практики / звіту про навчальну педагогічну практику.

	несуперечливий. У матеріалах практики наявні орфографічні, пунктуаційні й стилістичні помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності, але порушує терміни подання звітної документації.
початковий рівень менше ніж 15 б. / 3 б.	Показники нижчі ніж ті, які відповідають середньому рівню.

Захист навчальної педагогічної практики (10 балів)

Рівні	**Критерії оцінювання**
високий рівень 9–10 б.	Здобувач вищої освіти повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови; дотримується принципів логічності й послідовності у висловлюваннях, дотримується норм сучасної української літературної мови; бере активну участь в обговоренні звітів інших здобувачів; кваліфіковано відповідає на поставлені запитання; демонструє презентацію звітних матеріалів тощо.
достатній рівень 7,5–8 б.	Здобувач вищої освіти достатньо повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови, однак допускає окремі неточні формулювання, які самостійно виправляє після спрямувальних питань; переважно дотримується принципів логічності й послідовності у висловлюваннях, у мовленні наявні поодинокі порушення норм сучасної української літературної мови; бере участь в обговоренні звітів інших здобувачів; кваліфіковано відповідає на поставлені запитання, однак з окремими неточностями тощо.
середній рівень 6–7,4 б.	Здобувач вищої освіти недостатньо повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; допускає помилки у використанні термінології методики навчання англійської мови; частково порушує принципи логічності й послідовності у висловлюваннях, у мовленні наявні порушення норм сучасної української літературної мови; не досить активний в обговоренні звітів інших здобувачів; допускає помилки у відповідях на поставлені запитання тощо.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Показники нижчі ніж ті, які відповідають середньому рівню.

Залік (100 балів)

Залік з навчальної педагогічної практики виставляють на основі аналізу звітної документації, спостережень за роботою здобувача у процесі практики, звіту і захисту навчальної педагогічної практики.

Якщо здобувач не виконав завдання навчальної педагогічної практики або виконав їх менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

14. Підсумковий рейтинг з навчальної фахової практики

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

90–100 балів («відмінно») заслуговує здобувач вищої освіти, який володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює регулярні й докладні (аналітичні) записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких не лише констатує описові аспекти освітнього процесу з англійської мови, а й аналізує їх та висловлює критичне ставлення; пропонує власні шляхи розв'язання методичних проблем; бере активну участь в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; виконує індивідуальні завдання в повному обсязі згідно з вимогами; змістовно написав й охайно оформив усю документацію практики та вчасно подав її керівникові, виявив високий рівень активності під час захисту навчальної педагогічної практики; виконав і захистив на високому науково-методичному рівні індивідуальне дослідження, не порушує принципи академічної доброчесності.

75–89 балів («добре») заслуговує здобувач вищої освіти, який переважно володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює регулярні (аналітичні) записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких не лише констатує описові аспекти освітнього процесу з англійської мови, а й аналізує їх та висловлює критичне ставлення; пропонує власні шляхи розв'язання більшості методичних проблем; бере достатньо активну участь в

обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; старанно виконує індивідуальні завдання згідно з вимогами; переважно за вимогами оформлює звіт про практику й матеріали навчальної педагогічної практики, вчасно подає на перевірку; виявляє достатню активність під час захисту навчальної педагогічної правильно оформлену документацію практики; не порушує принципи академічної доброчесності.

60–74 балів («задовільно») заслуговує здобувач вищої освіти, який допускає окремі помилки стосовно володіння термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких переважно констатує аспекти освітнього процесу з англійської мови; не завжди спроможний пропонувати власні шляхи розв'язання методичних проблем; недостатньо активний в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; подав вчасно документацію, до якої можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою керівників практики від кафедр університету; недостатньо активний під час захисту навчальної педагогічної практики; не порушує принципи академічної доброчесності.

Менше ніж 60 балів («незадовільно») може отримати здобувач вищої освіти, який недостатньою мірою володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює лише фрагментарні записи в щоденнику практики; не бере участі в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; не дотримується вимог до оформлення звіту про практику й матеріалів навчальної педагогічної практики; подає звітну документацію не вчасно, яка потребує доповнення і виправлення; не проявляє активності під час захисту навчальної педагогічної практики; порушує принципи академічної доброчесності.

15. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: 1. http://mon.gov.ua/konczepcziya.pdf
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392).
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». *(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226)*
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році [Електронний ресурс]. Режим доступу: 1. https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f4/cae/d10/ 5f4caed10f675968632995.pdf
5. Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 30 серпня 2018 р. (протокол № 7). Електронний ресурс. Режим доступу: 1. https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view.

6. Положення про проведення практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вищих навчальних закладів України. Електронний ресурс. Режим доступу: 1. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93.

Рекомендована література з англійської мови

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Морська Л.І. Новітні технології у навчанні іноземних мов: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Вектор, 2012. 232 с.
3. Никитюк С.І. Інтернет-технології як освітній ресурс для вивчення іноземної мови. Інноваційні технології XXI століття: зб. наук. пр. / гол. ред. Л. Г. Білий. Хмельницький : Вид-во Хмельниц. ін-ту МАУП, 2021. Вип. 5. С. 63-66.
4. Никитюк С.І. Формування вербального компоненту лінгвокраїнознавчої компетенції з допомогою ідіом. Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 2. Київ: Міленіум, 2021. С. 328-336.
5. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
6. Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану. Порадник ІІІ. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Фіданян О.Г., Войцехівський М.Ф., Івашньова С.В. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 600 с.
7. Сторчова Т.В. Classroom Observation in the Pre-service Education of English Teachers. Наукові праці К-ПНУ імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів, аспірантів : у 3-х томах. К-П : К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С. 47-48.
8. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
9. Language Games: Innovative Activities for Teaching English. TESOL Classroom Practice Series. Tesolpress. 283 p.
10. Richards, J. C. and T.S. RodgersЮ Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 2001.90 p.

Допоміжна

- Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи: аналітико-методичні матеріали /кол. автор.; за заг. ред. О.М.Топузова; укл. М.В.Головко. Київ: Педагогічна думка, 2021. 192 с. URL: https://cutt.ly/wIt3RI1
- Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи: порадник ІІ. З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб. / упоряд.: С.В.Івашньова, Н.М.Дика, К.О.Линьов, О.В.Хмелєва-Токарєва, І.П.Воротникова; за заг. ред. М.Ф.Войцехівського, С.В.Івашньової, О.Г.Фіданян. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 420 с. URL: https://cutt.ly/jZJKFo0
- Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України: методичні рекомендації / кол. автор.; за загальною редакцією О.М.Топузова; укл. М.В.Головко [Електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2023. 187 с. URL: http://surl.li/mirrx

- Екстрене дистанційне навчання в Україні: монографія / за ред. В.М.Кухаренка, В.В.Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с. URL: https://cutt.ly/jZJKFo0
- Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний порадник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року: методичні рекомендації / за заг. ред. О.Топузова, Т.Засєкіної: Ін-т педагогіки НАПН України [Електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2023. 192 с. URL: http://surl.li/oztpx
- Малихін О.В., Арістова Н.О., Алєксєєва С.В. Індивідуалізація навчання як засіб компенсації освітніх втрат учнів закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану та повоєнний час: методичні рекомендації. Київ. Інститут педагогіки НАПН України. 2023. 59 с. http://surl.li/dqihwc
- Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах кризових викликів / О.В.Чеботарьова, Г.О.Блеч, І.В.Бобренко, І.В.Гладченко, С.В.Трикоз, О.І.Мякушко, І.В.Сухіна та ін.; за наук. ред. О.В.Чеботарьової. Київ: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 664 с. URL: http://surl.li/jpwcbi

Англійська мова: підручники для 5-9 класів

1. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (5-й рік навчання): підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2022. 152 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1747-angliiska-mova-karpuk-5-klas-2022.html.
2. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (6-й рік навчання): підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2023. 160 с. URL: https://shkola.in.ua/2816-anhliiska-mova-6-klas-karpiuk-2023.html.
3. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (7-й рік навчання): підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль: «Видавництво Астон», 2024. 176 с. URL: https://shkola.in.ua/1402-anhliiska-mova-7-klas-karpiuk-2020.html.
4. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (8-й рік навчання): підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. 2-е видання, перероблене. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2021. 272 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/821-english-8-klas-karpyuk.html
5. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (9-й рік навчання): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2017. 288 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/948-students-book-english-9-oksana-karpyuk.html.

Рекомендовані джерела інформації

1. Practical English conversations http://www.agendaweb.org/listening/practical-english-conversations.html.
2. WeUpman Guy. Wordbuider: MacmiUpan Publishers Limited, 1998. 266.
3. British Council| LearnEnglish: Listen and Watch. [Електронний ресурс]. Доступ до джерела http://learnenglish.britishcouncil.org/en/listen-and-watch. Заголовок з екрану.

4. Oxford Dictionary| Language Matters. [Електронний ресурс]. Доступ до джерела http://www.oxforddictionaries.com/words/ – Заголовок з екрану.
5. How to Say Situational Dialogues / EnglishwiUpeasy.com . [Електронний ресурс]. Доступ до джерела https://www.youtube.com/watch?v=EeoV68XFgzQ&index=1&list=PLk1aGDLSN4ZQ3NueP7a ad-bLQhkTochwc – Заголовок з екрану.
6. Cambridge Dictionary Online : Free English Dictionary and Thesaurus [Electronic resource]. Access mode : http://dictionary.cambridge.org/.
7. Longman Dictionary of Contemporary English [Electronic resource]. Access mode: http://www.ldoceonline.com/dictionary/.
8. MacMiUpan [Electronic resource]. Access mode: http://www.macmiUpandictionary.com/dictionary/british/.
9. Oxford Advanced Learner's [Electronic resource]. Access mode: http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/.
10. Prometheus (https://prometheus.org.ua) – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів;
11. EdEra (https://www.ed-era.com/) – українська студія онлайн-освіти;
12. Courséra (https://coursera.org) – технологічна компанія, що працює в галузі освіти.
13. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/ — репозитарій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка